

Силабус курсу
Регіональна еколого-економічна політика

Освітній ступінь – другий (магістерський)
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 101 Екологія
Освітньо-наукова програма «Екологія»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 1 рік, I семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: вівторок, 11.05-14.05, ауд. 158
Консультації: четвер 14.05, ауд. 158

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог. н., доцент. **Чеболда Ігор Юрійович**

**Контактна
інформація**

Chebolda1@gmail.com, 0673688518

Опис дисципліни

В першочерговому плані навчальна дисципліна «Регіональна еколого-економічна політика» спрямована на створення знань стосовно єдиної узгодженої збалансованої регіональної еколого-економічної політики держави, збереження та відновлення природних ресурсів, підготовка студентів до практичного застосування отриманих знань для державних установ та підприємств регіонального та локального рівнів.

Завдання дисципліни пов'язані з вивченням закономірностей формування еколого-економічних відносин. До них належать: визначення існуючих взаємозв'язків між вимогами соціально-економічного розвитку, станом навколишнього середовища й умовами життєдіяльності людей; вивчення еколого-економічних аспектів взаємодії суспільства і природи; визначення економічної цінності компонентів навколишнього природного середовища і включення еколого-економічних оцінок у систему економічних розрахунків; формування системи управління, адекватної завданням раціонального використання факторів довкілля; розробка методичного інструментарію для еколого-економічного обґрунтування оптимальних напрямів соціально-економічного розвитку, що найбільшою мірою відповідають поєднанню економічних і екологічних цілей; пошук шляхів підвищення еколого-економічної ефективності національної економіки та регіональної еколого-економічної політики.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: історію розвитку еколого-економічної політики, нинішні і колишні проблеми довкілля; основні положення регіональної еколого-економічної політики на всіх стадіях її планування і реалізації; особливості реалізації еколого-економічної політики в Україні та окремих регіонах; теоретичні засади планування регіональної еколого-економічної політики, вміти: здійснювати економічну та екологічну оцінку ситуації з метою прийняття еколого-економічних рішень; виробляти коректні рішення щодо вирішення регіональних еколого-економічних проблем; застосовувати еколого-економічні та політичні інструменти реалізації вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна є складовою частиною безперервної екологічної освіти та виховання студентів-екологів, яка спрямована на розвиток у студентської молоді екологічного світогляду, спеціального екологічного мислення, закріплення необхідних знань з метою вирішення конкретних питань їх майбутньої практичної діяльності щодо захисту навколишнього середовища.

Зміст дисципліни розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері Природничі науки, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Мета, основні цілі, завдання та механізм реалізації національної екологічної політики	
1	ТЕМА 1. <i>Національний природоресурсний потенціал збереження, відтворення, скорочення втрат і витрат.</i>	<i>Знати:</i> міжнародні критерії та індикатори невиснажливого землекористування, відтворення родючості, охорони цілісності й різноманітності ґрунтового покриву; структуру водоспоживання і динаміку основних показників водозабезпечення та водовідведення; структура сучасного процесу забруднення вод на території України. <i>Знати</i> склад мінеральних ресурсів, біорізноманіття, заповідний фонд, лісовий фонд, атмосферне повітря. <i>Вміти</i> вдосконалювати систему екологічного моніторингу.
2	ТЕМА 2. <i>Комплексна Стратегічна оцінка національного екологічного потенціалу.</i>	<i>Знати:</i> базові принципи Європейської системи екологічного управління і політики; проблеми формування національної системи екологічного управління в її європейській системній цілісності; чинники ідентифікації національної та європейської систем екологічного управління. <i>Вміти</i> користуватися базовою методологією розроблення і реалізації національної екологічної політики; глобальними та європейськими принципами регіональної екологічної політики.
3	ТЕМА 3. <i>Економічний інструментарій: роль у системі товарно-грошових відносин</i>	<i>Знати,</i> що таке екологічна політика, система державних цільових фондів охорони навколишнього природного середовища <i>Знати</i> основні елементи економічного механізму природокористування та природоохоронної діяльності, основні елементи економічного механізму природокористування та природоохоронної діяльності. Впровадження еколого-економічних важелів.. <i>Вміти</i> визначати: пріоритети охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів; ключові напрямки розвитку й вдосконалення законодавства. <i>Вміти</i> давати оцінку техногенно-екологічній ситуації в країні.
4	ТЕМА 4. <i>Концепція нової екологічної політики України.</i>	<i>Знати</i> основні засади нової екологічної політики. <i>Знати,</i> що таке національна екологічна політика, екологічний розвиток. <i>Вміти</i> визначати: мету досягнення екологічної безпеки; НЕПу за міжнародними підходами; мету, завдання і принципи НЕП, пріоритетні напрямки та структуру НЕП, сектори НЕП.
5	ТЕМА 5. <i>Поняття стратегії і тактики в екологічній політиці. Тенденції в еволюції екологічної політики.</i>	<i>Знати</i> сутність екологічної політики. <i>Знати,</i> що таке екологічна стратегія, екологічна тактика. <i>Вміти</i> визначати: передумови здійснення екологічної політики; базові напрями екологічної політики; екологічну стратегію і тактику в екологічній політиці; економічні умови екологізації; соціально-економічні передумови екологізації.
6	ТЕМА 6. <i>Економічні механізми природокористування та природовідтворення: ідентифікація, узгодження і посилення ефективності.</i>	<i>Знати</i> напрями реформування економічної системи природокористування та природовідтворення. <i>Знати,</i> принципи національної екологічної політики. <i>Знати,</i> що таке: особливості розвитку системи європейського екологічного менеджменту; зарубіжна практика екологічного оподаткування; українська податкова екологічна система; екологічний аудит та екологізація виробництва; страхування екологічної відповідальності та екологічних ризиків. <i>Вміти</i> визначати пріоритети міжнародного співробітництва у сфері екології.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Регіональні та міжнародні аспекти екологічної політики	
7	ТЕМА 7. <i>Неурядові та громадські екологічні організації: посилення партнерської взаємодії, заохочення і розвиток</i>	<i>Знати</i> документи, що регулюють ухвалення рішень на регіональному й місцевому рівні, фінансові умови діяльності громадських екологічних організацій. <i>Вміти</i> знаходити шляхи активізації природоохоронної діяльності громадян, масових громадських організацій і рухів.
8	ТЕМА 8. <i>Екологічні ініціативи місцевих громад: державна підтримка, заохочення, розвиток.</i>	<i>Знати</i> можливі напрями екологічної діяльності місцевих громад, механізми реалізації ініціатив місцевих громад. <i>Знати</i> аспекти впровадження екологічної освіти і щоденної пропаганди екологічних знань. <i>Вміти</i> визначати шляхи впровадження ініціатив місцевих громад.

9	ТЕМА 9. Міжнародна інтеграція України в галузі охорони довкілля.	Знати, що таке екологічна дипломатія. Вміти вирішувати питання охорони навколишнього природного середовища та екологічних проблем. Вміти визначати принципи двосторонніх і багатосторонніх відносин та напрями співробітництва.
---	--	--

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
K01.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
K02.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
K06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
K09.	Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
K10.	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.
K11.	Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.
K12.	Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.
K13.	Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
K14.	Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
K15.	Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.
K16.	Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
K17.	Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.
K18.	Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.
ПР01.	Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.
ПР02.	Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.
ПР03.	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.
ПР04.	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.

ПР05.	Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.
ПР06.	Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання.
ПР08.	Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.
ПР10.	Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.
ПР11.	Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.
ПР13.	Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля
ПР14.	Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.
ПР15.	Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПР16.	Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.
ПР18.	Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.
ПР19.	Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.
ПР20.	Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.

Літературні джерела

1. Врублевська О. В. Економічні інструменти екополітики в Україні: Довідник. — Львів, 1998.
2. Гринів Л. С. Екологічно збалансована економіка: проблеми теорії: Монографія. — Львів, 2001.
3. Данилишин В. М., Дорогунцов С. І., Міщенко В. С. Природно-ресурсний потенціал України. — К., 1999.
4. Дьомін В. О. Вступ до екологічної політики. — К.: Тандем, 2000.
5. Кащенко О. Л. Фінанси природокористування. — Суми: Університетська книга, 1999.
6. Лазор О. Я. Державне управління у сфері реалізації екологічної політики в Україні: організаційно-правові засади: Монографія / Передмова і заг. наук. ред. проф. М.Д. Лесечка. — Львів: Ліга-Прес, 2003.
7. Мельник Л. Г. Екологічна економіка: Підручник. — Суми: Університетська книга, 2002.
8. Синякевич І. М. Інструменти екополітики: теорія і практика. — Л.: ЗУКЦ, 2003.
9. Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна / За ред. М. Дробнохода. — К., 2002.
10. Хилько М.І. Екологічна політика / Монографія. — К.: Абрис, 1999

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

●**Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

●**Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) усне опитування, тести, завдання	50
Модуль 2 (теми 7-9) усне опитування, тести, завдання	30
ІНДЗ	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Електронне навчання в системі MODLE